

เยาวชนยุคใหม่กับอนาคตการเมืองไทย : การมีส่วนร่วมทางการเมือง เมืองในระบบประชาธิปไตยยุคดิจิทัล

MODERN YOUTH AND THE FUTURE OF THAI POLITIC: POLITICAL PARTICIPATION IN DEMOCRACY IN THE DIGITAL AGE

วีรณัฐ พรหมจักร

Weeranuch promjak

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Mahamakut Buddhism University Sri Lanchang Campus

Author Corresponding Email: weranuch13032525@gmail.com

ได้รับบทความ : 04-02-2568

แก้ไขบทความ : 26-02-2568

ตอบรับบทความ : 28-02-2568

Received : 04-02-2025

Revised : 26-02-2025

Accepted : 28-02-2025

บทคัดย่อ : ยุคดิจิทัล เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของเยาวชน ตั้งแต่การเรียนรู้ การสื่อสาร ไปจนถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง เยาวชนควรมีแนวทางปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในยุคดิจิทัล เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในสังคมอย่างสร้างสรรค์ คือ 1) ใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ 2) ฝึกการรู้เท่าทันสื่อและข้อมูล 3) ปกป้องความเป็นส่วนตัวของตนเองและผู้อื่น 4) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) มีส่วนร่วมทางสังคมและการเมืองอย่างสร้างสรรค์ 6) จัดสรรเวลาใช้งานเทคโนโลยีให้เหมาะสม 7) สร้างคอนเทนต์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคม บทบาทของเยาวชนในระบบประชาธิปไตยยุคดิจิทัลคือ 1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อดิจิทัล 2) การตรวจสอบและวิพากษ์วิจารณ์ผู้มีอำนาจ 3) การสร้างวัฒนธรรมการเมืองที่ครอบคลุมและเท่าเทียม เยาวชนควรเป็นผู้นำในการส่งเสริม 4) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพทางการเมือง 5) การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในประเด็นสำคัญ 6) การแสดงความคิดเห็นและสร้างวาทกรรมทางการเมือง 7) การเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านสื่อดิจิทัล 8) การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและการตัดสินใจทางการเมือง 9) การใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความโปร่งใสทางการเมือง

คำสำคัญ : เยาวชนยุคใหม่, การเมืองไทย, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ยุคดิจิทัล

Abstract: In the digital age, technology and the internet play an important role in the daily lives of youth. From learning, communication to social and political participation. Youth should have guidelines for how to conduct themselves appropriately in the digital age to be able to use technology safely effective and participate in society creatively, namely 1) use technology responsibly 2) practice media and information literacy 3) protect the privacy of oneself and others 4) Use technology for learning and self-development 5) Participate in society and politics creatively 6) Allocate time to use technology appropriately 7) Create content that is valuable and beneficial to society. The roles of youth in a digital democracy are 1) Promoting political participation through digital media. 2) Examining and criticizing those in power. 3) Creating an inclusive and equitable political culture Youth should take the lead in promoting. 4) creating learning networks and developing political potential. 5) Campaigns to raise awareness of important issues. 6) Expressing opinions and creating political discourse. 7) Political activism through digital media. 8) Participation in elections and political decision-making. 9) Using Technology to create political transparency.

Keywords: Modern Youth, Thai Politic, Political Participation, Digital age

1. บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เยาวชนกลายเป็นกลุ่มประชากรที่มีบทบาทสำคัญต่ออนาคตของเมือง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย การเชื่อมต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความเห็น ส่งเสียงสะท้อน และสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในรูปแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน อย่างไรก็ตาม คำถามสำคัญคือ เยาวชนในยุคดิจิทัลนี้สามารถเปลี่ยนแปลงการเมืองได้อย่างไร และการมีส่วนร่วมดังกล่าวมีข้อจำกัดหรือความท้าทายใดที่ต้องเผชิญ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่ประชาชนทุกคน มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องสร้างความเป็นพลเมืองให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองได้ การสร้างพลเมืองให้มีความเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย

ระบอบประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน เพราะการดำรงชีวิตตามวิถีทางของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเหมาะสมสำหรับประเทศไทย เป็นรูปแบบการปกครอง ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ประเทศไทยใช้รูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเป็นระยะเวลากว่า ๙๓ ปีแล้ว การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของเยาวชนนั้น เริ่มตั้งแต่การเรียนรู้และการทำความเข้าใจในหลักการและแนวคิด การปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้ถ่องแท้และตระหนักในคุณค่า จนเกิดศรัทธา รัก และหวงแหนระบอบประชาธิปไตย

พร้อมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย โดยมีจิตสาธารณะ ยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรมในการดำรงชีวิตจนเกิดพฤติกรรมประชาธิปไตยในสังคม รวมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในลักษณะต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยเยาวชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างหลากหลายดังจะอธิบายให้ชัดเจนในบทความนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชนยุคใหม่

ความหมายของ "เยาวชนยุคใหม่"

"เยาวชนยุคใหม่" หมายถึง กลุ่มคนหนุ่มสาวที่เติบโตขึ้นมาในบริบทของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจที่ซับซ้อน พวกเขาใช้ชีวิต ความคิด และพฤติกรรมที่แตกต่างจากเยาวชนในยุคก่อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากปัจจัยสำคัญหลายประการ เช่น อินเทอร์เน็ต โซเชียลมีเดีย เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และแนวคิดสิทธิเสรีภาพ

เยาวชนยุคใหม่มักถูกเรียกด้วยคำศัพท์ที่ต่างกันไป เช่น Gen Z (เกิดระหว่างปี 1997-2012) และ Gen Alpha (เกิดหลังปี 2013) ซึ่งเป็นรุ่นที่เติบโตมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟน (Starfish Labz : 2564)

จุฑา ภักดีกุล (2559) อธิบายว่า “เด็กยุคดิจิทัล” (digital generation) หมายถึง เด็กที่เกิดในช่วงปลาย ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา (ตั้งแต่ปีค.ศ.1995) โดยเฉพาะ เด็กที่เกิดตั้งแต่ปีค.ศ.2000 จนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงที่มี การพัฒนาของสื่อดิจิทัลอย่างรวดเร็ว จึงเรียกเด็กกลุ่มนี้ อีกอย่างว่า digital native (ชนพื้นเมืองดิจิทัล) หมายถึง เด็กที่เติบโตและคุ้นเคยกับเทคโนโลยียุคดิจิทัลมาตั้งแต่ เกิด

นิพนธ์ ชาญอัมพร และ ธาตรี ใต้ฟ้าพูล (2558) ในการศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตและความคิดเห็นต่อรายการโทรทัศน์ของเด็กเจนเนอเรชั่นแซด นั่นคือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงกลางทศวรรษที่ 90 ถึง ค.ศ. 2010 เรียกว่า digital natives และเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในเจนเนอเรชั่นแซด (generation z) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เกิดมาในช่วงที่โลกกำลังเผชิญกับความท้าทาย เช่น การก่อการร้ายและความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นกลุ่มคนที่ผูกพันกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีอย่างอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเชื่อมต่อกับสังคมทั่วโลกในรูปแบบของโลกเสมือน ยึดหยุ่นฉลาดและอดทนต่อวัฒนธรรมที่แตกต่างได้

ลักษณะสำคัญของเยาวชนยุคใหม่

1. ความเป็นตัวของตัวเองสูงและรักอิสระ เยาวชนกลุ่มนี้มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง ชื่นชอบการทำสิ่งใหม่ ๆ และกล้าลองผิดลองถูก
2. ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี ทำให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3. การขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การใช้เวลาอยู่กับเทคโนโลยีมาก อาจทำให้ขาดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น และมีความอดทนต่ำ

4. การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เติบโตในโลกที่เชื่อมโยงถึงกัน ทำให้เปิดรับและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และตระหนักถึงปัญหาระดับโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความยุติธรรมทางสังคม

5. การให้ความสำคัญกับสุขภาพจิต ตระหนักและให้ความสำคัญต่อสุขภาพจิตตั้งแต่อายุน้อย แม้ว่าจะไม่ได้หมายความว่ามีความสุขจิตที่ดีที่สุด แต่มีความเข้าใจและใส่ใจในเรื่องนี้มากขึ้น (OKMD : 2564, ไทยรัฐออนไลน์ : 2565)

3. เยาวชนยุคใหม่ควรปฏิบัติตนอย่างไรในยุคดิจิทัล

ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของเยาวชน ตั้งแต่การเรียนรู้ การสื่อสาร ไปจนถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีอย่างขาดความระมัดระวังอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเท็จ การคุกคามทางออนไลน์ และการละเมิดความเป็นส่วนตัว ดังนั้น เยาวชนควรมีแนวทางปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในยุคดิจิทัล เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในสังคมอย่างสร้างสรรค์ โดยมีแนวทางปฏิบัติคือ

1. ใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Digital Citizenship)

โลกดิจิทัลเป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างสำหรับทุกคน การกระทำใด ๆ บนโลกออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อทั้งตนเองและผู้อื่น

แนวทางปฏิบัติ

- 1.1 ใช้ภาษาที่สุภาพในการสื่อสารออนไลน์
- 1.2 หลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือความเกลียดชัง
- 1.3 ไม่โพสต์หรือแชร์เนื้อหาที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น ข้อมูลส่วนตัวหรือภาพถ่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต

อนุญาต

2. ฝึกการรู้เท่าทันสื่อและข้อมูล (Media & Information Literacy)

ข้อมูลเท็จ (Fake News) และข่าวบิดเบือน (Disinformation) แพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านโซเชียลมีเดีย เยาวชนต้องมีทักษะในการแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้องจากข้อมูลที่บิดเบือน

แนวทางปฏิบัติ

- 2.1 ตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าวสารก่อนแชร์
- 2.2 อ่านข่าวจากหลายแหล่งเพื่อเปรียบเทียบข้อมูล

2.3 หลีกเลียงการตกเป็นเหยื่อของคลิกเบต (Clickbait) หรือข่าวลวงที่ออกแบบมาเพื่อเรียกความสนใจ

3. ปกป้องความเป็นส่วนตัวของตนเองและผู้อื่น (Digital Privacy & Security)

ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ และรหัสผ่าน อาจถูกใช้ในทางที่ผิดหากตกไปอยู่ในมือของผู้ไม่หวังดี

แนวทางปฏิบัติ

3.1 ใช้รหัสผ่านที่แข็งแรงและเปลี่ยนเป็นระยะ

3.2 หลีกเลียงการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในที่สาธารณะทางออนไลน์

3.3 ใช้การยืนยันตัวตนแบบสองขั้นตอน (Two-Factor Authentication) ในบัญชีสำคัญ

4. ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง (Lifelong Learning with Digital Tools)

อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ที่เยาวชนสามารถใช้เพื่อพัฒนาตนเองและเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต

แนวทางปฏิบัติ

4.1 ใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Coursera, Khan Academy หรือ YouTube เพื่อศึกษาความรู้ใหม่ ๆ

4.2 ติดตามข่าวสารและแนวโน้มเทคโนโลยีที่ส่งผลต่ออาชีพในอนาคต

4.3 ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อฝึกทักษะ เช่น Coding, ภาษา หรือการคิดเชิงวิเคราะห์

5. มีส่วนร่วมทางสังคมและการเมืองอย่างสร้างสรรค์ (Digital Activism & Civic Engagement)

เยาวชนมีพลังในการขับเคลื่อนสังคมผ่านการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การรณรงค์ทางสังคม (Social Campaign) และการมีส่วนร่วมในประเด็นที่สำคัญ

แนวทางปฏิบัติ

5.1 ติดตามและสนับสนุนโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสังคม

5.2 ใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือในการสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์

5.3 มีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย เช่น การลงคะแนนเสียงหรือการให้ความรู้แก่ผู้อื่นเกี่ยวกับสิทธิของตน

6. จัดสรรเวลาใช้งานเทคโนโลยีให้เหมาะสม (Digital Well-being & Balance)

การใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพกายและจิตใจ เช่น อาการเสพติดโซเชียลมีเดีย ความเครียด หรือภาวะซึมเศร้า

แนวทางปฏิบัติ

6.1 กำหนดเวลาในการใช้โทรศัพท์หรือโซเชียลมีเดียแต่ละวัน

- 6.2 ใช้แอปพลิเคชันที่ช่วยจำกัดเวลาเล่นโซเชียล เช่น Screen Time หรือ Digital Well-being
- 6.3 ให้ความสำคัญกับกิจกรรมในโลกจริง เช่น การออกกำลังกาย อ่านหนังสือ หรือพบปะเพื่อนฝูง
7. สร้างคอนเทนต์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคม (Content Creation & Digital Ethics)
เยาวชนไม่ใช่เพียงผู้บริโภคข้อมูล แต่ยังสามารถเป็นผู้ผลิตเนื้อหา (Content Creator) ที่มีอิทธิพลต่อสังคมได้

แนวทางปฏิบัติ

- 7.1 สร้างเนื้อหาที่มีประโยชน์ เช่น ความรู้ด้านการศึกษา แรงบันดาลใจ หรือแนวคิดที่ช่วยพัฒนาสังคม
- 7.2 หลีกเลี่ยงการสร้างหรือเผยแพร่เนื้อหาที่เป็นอันตราย เช่น Hate Speech หรือ Cyberbullying
- 7.3 ใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายเชิงบวก เช่น กลุ่มเยาวชนที่มีเป้าหมายเดียวกัน

ในยุคดิจิทัล เยาวชนต้องมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีสติ ไม่เพียงแต่เพื่อป้องกันตนเองจากอันตรายทางออนไลน์ แต่ยังเพื่อใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การรู้เท่าทันสื่อ การปกป้องความเป็นส่วนตัว และการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ จะช่วยให้เยาวชนสามารถเติบโตเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

4. บทบาทของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยยุคดิจิทัล

เยาวชนในปัจจุบันมีความได้เปรียบในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูลและเทคโนโลยี การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram และ TikTok ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์ การระดมความคิดเห็น การสร้างแคมเปญออนไลน์ และการกระจายข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ แพลตฟอร์มดิจิทัลยังช่วยลดช่องว่างระหว่างประชาชนกับผู้มีอำนาจ เยาวชนสามารถใช้พื้นที่เหล่านี้เพื่อเรียกร้องความยุติธรรม ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ บทบาทของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยยุคดิจิทัลควรเป็นอย่างไร

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในทุกมิติของชีวิต การเมืองไม่ได้เป็นข้อยกเว้น เยาวชนในฐานะกลุ่มที่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีจึงอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในการเป็นผู้ขับเคลื่อนประชาธิปไตยสมัยใหม่ บทบาทของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยยุคดิจิทัลควรเป็นดังนี้

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อดิจิทัล เยาวชนควรใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการแสดงความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย เช่น การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย การจัดแคมเปญรณรงค์ หรือการระดมทุนสำหรับกิจกรรมทางการเมือง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการเคลื่อนไหวผ่านแฮชแท็ก เช่น #MeToo หรือ #BlackLivesMatter ที่สามารถสร้างกระแสระดับโลก (Shirky, C. 2008).

2. การตรวจสอบและวิพากษ์วิจารณ์ผู้มีอำนาจ เยาวชนควรมีบทบาทในการตรวจสอบและตั้งคำถามต่อผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานภาครัฐ การใช้เทคโนโลยีช่วยให้ข้อมูลสาธารณะเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เช่น การติดตามงบประมาณของรัฐบาลหรือการตรวจสอบความโปร่งใสในการเลือกตั้ง Diamond, L. (2010). Liberation Technology

3. การสร้างวัฒนธรรมการเมืองที่ครอบคลุมและเท่าเทียม เยาวชนควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่ทุกเสียงมีค่าและเคารพในความหลากหลาย โดยเฉพาะการใช้สื่อออนไลน์ในการสนับสนุนกลุ่มคนชายขอบหรือผู้ที่ขาดโอกาสในการแสดงออก Castells, M. (2012). Networks of Outrage and Hope.

4. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพทางการเมือง เยาวชนควรใช้สื่อดิจิทัลเพื่อสร้างเครือข่ายที่เชื่อมโยงผู้ที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล การจัดกิจกรรมเสวนาออนไลน์หรือคอร์สการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยเป็นตัวอย่างที่สำคัญ Jenkins, H., Ito, M., & boyd, d. (2016). Participatory Culture in a Networked Era.

5. การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในประเด็นสำคัญ เยาวชนสามารถเป็นผู้นำในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมผ่านสื่อออนไลน์ เช่น การใช้พลังของแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหาโลกร้อนหรือสิทธิมนุษยชน Boulianne, S. (2015). Social media use and participation: A meta-analysis of current research.

6. การแสดงความคิดเห็นและสร้างวาทกรรมทางการเมือง แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram และ TikTok กลายเป็นพื้นที่สำคัญที่เยาวชนใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง พวกเขาไม่เพียงแต่เป็นผู้รับสาร แต่ยังเป็นผู้สร้างเนื้อหา (content creator) ที่สามารถกำหนดทิศทางการสนทนาในสังคม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การใช้แฮชแท็ก (#) เพื่อแสดงจุดยืน เช่น #Save Democracy หรือ #สิทธิเท่าเทียม ซึ่งช่วยให้ข้อมูลกระจายไปอย่างรวดเร็วและดึงดูดความสนใจจากสาธารณะ

7. การเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Activism) เยาวชนในยุคดิจิทัลใช้สื่อออนไลน์ในการจัดตั้งและเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ตัวอย่างเช่น

- การประท้วงออนไลน์ (Online Protest) เช่น การเปลี่ยนรูปโปรไฟล์เป็นสัญลักษณ์ของขบวนการทางการเมือง

- การลงชื่อสนับสนุนออนไลน์ (E-Petition) ผ่านเว็บไซต์เช่น Change.org เพื่อกดดันรัฐบาลให้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ

- การเผยแพร่ข้อมูลสำคัญ (Whistleblowing) โดยเยาวชนสามารถใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการเปิดโปงการทุจริตหรือการละเมิดสิทธิ

ตัวอย่างที่โดดเด่นคือ ขบวนการเยาวชนเพื่อประชาธิปไตยในฮ่องกง ซึ่งใช้ Telegram และ Twitter เป็นช่องทางหลักในการประสานงานการประท้วง

8. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและการตัดสินใจทางการเมือง ในหลายประเทศ เยาวชนใช้สื่อดิจิทัลในการรณรงค์ให้ผู้คนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น

- การให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของพรรคการเมือง ผ่านวิดีโอสั้น ๆ บน TikTok หรือ YouTube
- การจัดทำคู่มือเลือกตั้ง (Voting Guide) เพื่อให้ประชาชนเข้าใจขั้นตอนการเลือกตั้งและนโยบายที่ส่งผลต่ออนาคตของพวกเขา

- การตรวจสอบกระบวนการเลือกตั้ง (Election Monitoring) ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อป้องกันการทุจริต

ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกา ขบวนการ Rock the Vote ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้เยาวชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

9. การใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความโปร่งใสทางการเมือง เยาวชนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อ ตรวจสอบ และถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง เช่น

- การใช้ Open Data ในการวิเคราะห์งบประมาณของรัฐบาล
- การพัฒนา แอปพลิเคชันติดตามนโยบาย เช่น แอปที่แสดงให้เห็นว่านักการเมืองแต่ละคนทำตามคำสัญญาหรือไม่

- การใช้ Crowdsourcing เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาทุจริต

ตัวอย่างที่สำคัญคือ แพลตฟอร์ม "I Paid a Bribe" ในอินเดีย ซึ่งให้ประชาชนรายงานการติดสินบนในระบบราชการ

5. ความท้าทายของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยยุคดิจิทัล

ในยุคดิจิทัล เยาวชนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประชาธิปไตยผ่านเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ อย่างไรก็ตาม พวกเขา仍需เผชิญกับอุปสรรคและความท้าทายหลายประการที่อาจจำกัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพวกเขา บทความนี้จะวิเคราะห์ความท้าทายที่สำคัญและแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ แม้ว่าสื่อดิจิทัลจะเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น แต่ก็มีข้อจำกัดและความท้าทายที่ต้องเผชิญได้แก่

1. การแพร่กระจายของข้อมูลเท็จ (Fake News & Disinformation)

ปัญหาในโลกดิจิทัล ข้อมูลสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว แต่ก็รวมถึงข้อมูลที่เป็นเท็จ (Fake News) และการบิดเบือนข้อมูล (Disinformation) ด้วย ซึ่งอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อโน้มน้าวความคิดเห็นของเยาวชน ผลกระทบ : ทำให้เยาวชนตัดสินใจผิดพลาดในการเลือกตั้งหรือการเคลื่อนไหวทางการเมือง สร้างความแตกแยกในสังคมและบั่นทอนความน่าเชื่อถือของข้อมูลจริง เปิดโอกาสให้ผู้มีอำนาจใช้ข้อมูลปลอมเพื่อบิดเบือนความจริงและลดทอนพลังของขบวนการเคลื่อนไหวของเยาวชน เยาวชนอาจตกเป็นเหยื่อของข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจนำไปสู่การตัดสินใจผิดพลาด แนวทางแก้ไข : ส่งเสริม การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ในระบบการศึกษา พัฒนาเครื่องมือสำหรับตรวจสอบข้อมูล เช่น เว็บไซต์ตรวจสอบข้อเท็จจริง (Fact-checking sites) สนับสนุนให้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียมีมาตรการควบคุมและรายงานข้อมูลเท็จ

2. การคุกคามทางออนไลน์ (Cyber Harassment & Surveillance)

ปัญหา นักกิจกรรมเยาวชนที่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมักตกเป็นเป้าหมายของการคุกคามทางออนไลน์ (Cyber Harassment) หรือถูกจับตาโดยหน่วยงานของรัฐผ่านการสอดแนมทางดิจิทัล (Digital Surveillance) ผลกระทบ ทำให้เยาวชนหวาดกลัวและลังเลที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง สร้างบรรยากาศของการเซ็นเซอร์ตัวเอง (Self-censorship) อาจถูกดำเนินคดีทางกฎหมายหรือถูกข่มขู่จากฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง แนวทางแก้ไข สนับสนุน การเข้ารหัสและความเป็นส่วนตัวทางดิจิทัล (Digital Privacy & Encryption) เช่น การใช้ VPN หรือแอปพลิเคชันส่งข้อความที่ปลอดภัย สร้างเครือข่ายสนับสนุนเยาวชนที่ถูกคุกคามผ่านองค์กรสิทธิมนุษยชน ผลักดันให้มีกฎหมายคุ้มครองนักกิจกรรมทางการเมืองจากการคุกคามทางออนไลน์ นักกิจกรรมเยาวชนอาจเผชิญกับการคุกคามจากฝ่ายตรงข้าม หรือการตรวจสอบจากรัฐ

3. ช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide)

ปัญหา แม้ว่าเทคโนโลยีจะเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากขึ้น แต่ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียมกัน ผลกระทบ เยาวชนในพื้นที่ชนบทหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยลง เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและโอกาสในการแสดงออก การเคลื่อนไหวทางการเมืองอาจถูกจำกัดอยู่เพียงในกลุ่มคนที่เข้าถึงเทคโนโลยี ไม่ใช่เยาวชนทุกคนที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีได้เท่าเทียมกัน แนวทางแก้ไข สนับสนุนโครงการ Internet for All เพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัล พัฒนานโยบายให้เยาวชนเข้าถึงอุปกรณ์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตราคาถูก สนับสนุนการใช้ สื่อดั้งเดิม (เช่น วิทยุหรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น) ควบคู่ไปกับสื่อดิจิทัล

4. วัฒนธรรมการเมืองที่ไม่เปิดกว้างต่อเยาวชน

ปัญหา ในหลายประเทศ เยาวชนยังคงถูกมองว่าไม่มีความสามารถเพียงพอในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งผลให้ความคิดเห็นของพวกเขาถูกมองข้าม ผลกระทบ เยาวชนรู้สึกว่าคุณค่าความคิดเห็นของตนไม่มี

คุณค่าและขาดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนถูกกำหนดโดยผู้ใหญ่โดยไม่มีส่วนร่วมจากเยาวชน เยาวชนต้องต่อสู้กับโครงสร้างอำนาจที่ไม่เอื้อให้พวกเขามีบทบาทในการตัดสินใจ **แนวทางแก้ไข** สนับสนุนให้มี **สภาเยาวชน (Youth Parliament)** เพื่อให้เยาวชนมีพื้นที่แสดงออกทางการเมือง สร้างวัฒนธรรมการเมืองที่เปิดกว้างผ่านการศึกษาด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน สนับสนุนให้พรรคการเมืองและภาครัฐเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

5. ผลกระทบของอัลกอริทึมและภาวะห้องเสียงสะท้อน (Algorithmic Bias & Echo Chamber Effect)

ปัญหาแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียใช้ อัลกอริทึม (Algorithm) ในการแสดงเนื้อหา ทำให้เยาวชนมักได้รับข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองซ้ำ ๆ (Echo Chamber) และไม่ได้รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีผลกระทบคือ ทำให้เยาวชนขาดมุมมองที่หลากหลายและไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ก่อให้เกิดความสุดโต่งทางการเมืองและแบ่งขั้วทางสังคม เยาวชนอาจถูกชักจูงให้เชื่อในข้อมูลที่ไม่เป็นกลางหรือผิดเพี้ยน มีแนวทางแก้ไขคือ ส่งเสริม การรู้เท่าทันอัลกอริทึม (Algorithmic Literacy) ให้เยาวชนเข้าใจว่าแพลตฟอร์มเลือกแสดงข้อมูลให้พวกเขาอย่างไร สนับสนุนให้เยาวชนบริโภคข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย รวมถึงสื่อที่มีความเป็นกลาง ผลักดันให้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพิ่มความโปร่งใสในการออกแบบอัลกอริทึม

6. สรุป

ในยุคดิจิทัลเยาวชนไทยมีบทบาทสำคัญต่ออนาคตของการเมืองประชาธิปไตย พวกเขาไม่เพียงแต่เป็นผู้รับสาร แต่ยังเป็นผู้สร้างสรรค์และขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองผ่านเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ ได้คือ 1. บริบทของประชาธิปไตยยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศเปิดพื้นที่ใหม่ให้เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูล แสดงความเห็น และร่วมกำหนดทิศทางทางการเมืองได้มากขึ้น ไม่ว่าจะผ่านการเคลื่อนไหวทางออนไลน์ การลงชื่อสนับสนุนแคมเปญ หรือการเข้าร่วมอภิปรายสาธารณะ 2. บทบาทของเยาวชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง การใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือแสดงจุดยืนและเรียกร้องความเปลี่ยนแปลง การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายทางการเมืองและขยายแนวคิดประชาธิปไตย การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การประท้วง และการอภิปรายสาธารณะ 3. ความท้าทายและอุปสรรค แม้เยาวชนจะมีพลังในการขับเคลื่อนการเมือง แต่พวกเขายังเผชิญกับอุปสรรค เช่น การจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก การบิดเบือนข้อมูลทางการเมือง และความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี 4. อนาคตของการเมืองไทยกับบทบาทเยาวชนเยาวชนยุคใหม่มีศักยภาพที่จะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและมีส่วนร่วมมากขึ้น รัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ควรสนับสนุนพื้นที่ทางการเมืองที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชน ส่งเสริมการศึกษาทางการเมือง และพัฒนานโยบายที่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ นั่นคือ ประชาธิปไตยยุคดิจิทัลเปิดโอกาสให้เยาวชนไทยมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของประเทศ พวกเขาใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการ

ขับเคลื่อนประเด็นทางการเมือง แม้ว่าจะเผชิญกับอุปสรรค แต่การสนับสนุนจากสังคมและรัฐสามารถช่วยให้เยาวชนกลายเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและยั่งยืน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเยาวชนยุคใหม่กับอนาคตการเมืองไทย: การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. แนวคิดประชาธิปไตยยุคดิจิทัล คือ

- 1.1. เทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 1.2. สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ

2. บทบาทของเยาวชนในการเมืองไทย

- 1.1. เยาวชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
- 1.2. การเคลื่อนไหวทางการเมืองไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในระบบรัฐสภา แต่ขยายไปสู่พื้นที่ออนไลน์และการเคลื่อนไหวทางสังคม

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

- 1.1. การใช้โซเชียลมีเดียเป็นเวทีแสดงความคิดเห็นและรวมพลังทางการเมือง
- 1.2. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การประท้วง และการรณรงค์เชิงนโยบาย
- 1.3. การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเพื่อสร้างพลังในการต่อรองทางการเมือง

4. อุปสรรคและความท้าทายของเยาวชน

- 1.1. การถูกจำกัดเสรีภาพทางการเมืองและการแสดงออก
- 1.2. ปัญหาการบิดเบือนข้อมูลและข่าวลวงทางการเมือง
- 1.3. ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีและแหล่งข้อมูล

5. แนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชน

- 1.1. ส่งเสริมการศึกษาทางการเมืองเพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย
- 1.2. พัฒนานโยบายที่รองรับความต้องการของคนรุ่นใหม่
- 1.3. เปิดพื้นที่ทางการเมืองให้เยาวชนสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเสรีและปลอดภัย

สรุปองค์ความรู้

ประชาธิปไตยยุคดิจิทัลทำให้เยาวชนมีบทบาทสำคัญต่อการเมืองไทย พวกเขาใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงเผชิญกับอุปสรรคหลายด้าน การสนับสนุนเชิงนโยบายและการสร้างพื้นที่ทางการเมืองที่เปิดกว้าง จะช่วยให้เยาวชนสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยที่ยั่งยืน สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

เยาวชนยุคใหม่กับอนาคตการเมืองไทย : การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยยุคดิจิทัล

ภาพที่ 1: สรุปองค์ความรู้

เอกสารอ้างอิง

จุฑา ภักดิ์กุล. (2015) เด็กยุคดิจิทัล. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2559.

<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/ENEDU/article/download>

ไทยรัฐออนไลน์. (2565). รู้จัก 9 ลักษณะสำคัญของคน Gen Alpha เพื่อพัฒนารูปแบบ "การเรียนรู้" ที่เหมาะสม. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/society/2809026>

นิพนธ์ ชาญอัมพร และชาตรี ไต้ฟ้าพล. (2558). รูปแบบการดำเนินชีวิตและความคิดเห็นต่อรายการโทรทัศน์ของเด็กเจนเนอเรชั่นแซต วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา 8.

Boulianne, S. (2015). Social media use and participation: A meta-analysis of current research. Information Communication & Society. Volume 18, 2015 - Issue 5:

Castells, M. (2012). Networks of Outrage and Hope. International Journal of Public Opinion Research 25(3):398-402.

Diamond, L. and Marc F. Plattner. (2010). Liberation Technology : social media and the struggle for democracy. A Journal of Democracy book.

Jenkins, H., Ito, M., & boyd, d. (2016). Participatory Culture in a Networked Era : A conversation on youth, learning, commerce, and politics. Cambridge : Polity Press.

OKMD. (2564). รู้จัก *Generation Alpha*: รุ่นใหม่ที่วัยเยาว์ผู้กำหนดอนาคต. สืบค้นจาก

<https://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/opportunities-2021/4185/>

Shirky, C. (2008). *Here Comes Everybody: The Power of Organizing Without Organizations*.

Starfish Labz. (2564). *Gen Alpha* เด็กยุคใหม่ที่ฉลาดที่สุดในเผ่าพันธุ์มนุษย์. สืบค้นจาก

<https://www.starfishlabz.com/blog/140-gen-alpha>